

'hak-al'

4
OKTOBER
1989
15e JAARGANG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A Culemborg.

Bibliotheek:

Peter Berkien, Van Hoogendorpstraat 7, Culemborg; tel. 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7.
Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar, volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.
Jan Rietvink, Ravelijnstraat 27, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Han Jansen, Akkerwinde 10, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 5 5 1.

Knotwilgenwerkgroep:

Jan Rietvink, Ravelijnstraat 27, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdistrat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 1 0 2.

Inleveren waarnemingen:

Hans Kortekaas, Bakelbos 44, 4101 KH Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koordinatie:

Peter Berkien, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7 (Plantage).
Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 0 9 3 (overige kasten).

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 21,50 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direkt bij terugbezorging).

Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmsstraat 1, Culemborg. Tel.:

0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".

Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen,

Smetanastraat 23, Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

=====

Vogelbeschermingskonsulent:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 1 0 2.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels: Lexmond - tel.: 0 3 4 7 4 - 1 6 7 7

Nieuwegein - tel.: 0 3 4 0 2 - 6 3 3 3 5

Aanneem- en doorgeefadres: Utrecht - tel.: 0 3 0 - 9 1 9 4 4 9

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven)

Vrielink 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen)

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 1 5 7 4 4.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem; tel.: 0 8 5 - 515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;
tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Dodewaardlaan 3, 4006 EA Tiel; tel.: 03440 - 19878.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085 - 420944.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC Amsterdam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, tel.: 030 - 331328.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 0 3 4 0 4 - 2 2 1 6.

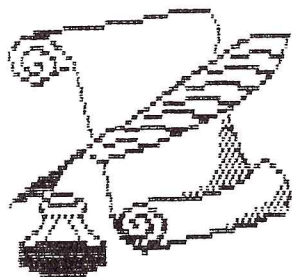
Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117 GR Erichem; tel.: 03447-1637 (Pandawinkel)

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.

0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

VOORWOORD

VAN DE REDAKTIE

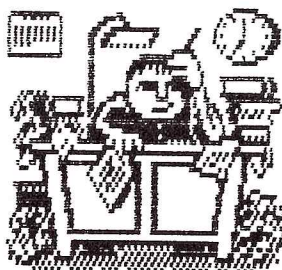
Volgend jaar bestaat de Natuur- en Vogelwacht 15 jaar. De inmiddels ingestelde activiteitenkommissie is druk doende een activiteitenprogramma op te zetten. Een van de activiteiten zal een jubileumkamp zijn. Voor zo'n kamp in het voorjaar zijn verschillende suggesties gedaan. Om te peilen waar de belangstelling qua bestemming naar uit gaat zal er binnenkort een enquête plaatsvinden. Inmiddels zijn de eerste activiteiten van het nieuwe seizoen al achter de rug; de komende tijd staan er echter verschillende excursies, dia-avonden e.d. op het programma.

Speciaal voor de jeugd zijn ook de vrijdagavonden gereserveerd in de Ketelvink. Vanaf 19.00 uur vinden onder deskundige begeleiding activiteiten plaats zoals determineren, nestkastjes timmeren etc.

Onze omgeving is in natuur- en landschappelijk opzicht nog steeds de moeite waard, maar voor hoe lang nog? Kars Veling bericht over de Redichemse Waard, een zwaar aangetast gebied door ontzandings- en ontgrondingsactiviteiten, maar in potentie een gebied waar voor natuurontwikkeling nog mogelijkheden zijn als daar voor gekozen wordt.

Wat verder weg, maar niet minder verontrustend, zijn de plannen om in de nabijheid van verkeersplein Deil een grootschalig industrieterrein aan te leggen. Ontwikkelingen welke forse aantasting kunnen betekenen voor de Betuwe als groene long. Alertheid van personen en organisaties welke natuur en landschap lief hebben lijkt gewenst....

Inhoud:

- pag. 4 - verslag excursie Naardermeer 13 mei 1989.
- pag. 6 - verslag alg. maandelijkse vergadering 19 juni 1989.
- pag. 8 - vogelwaarnemingen.
- pag. 10 - verslag alg. maandelijkse vergadering 21 aug. 1989.
- pag. 12 - Sir Peter Scott overleden.
- pag. 13 - Redichemse Waard onder de loupe.
- pag. 14 - brief N.V.W.C. aan Dienst Gemeentewerken Culemborg.
- pag. 15 - verslag plantenkamp Ten Vorsel, 8/10 september '89.
- pag. 17 - verslag alg. maandelijkse vergadering 18 sept. '89.
- pag. 18 - nestkastenwerkgroep - planning.
- pag. 19 - verslag plantenexc. zuid. Waal-oever 23 sept. 1989.
- pag. 20 - excursieprogramma.

van de excursie naar het Naardermeer op 13 mei 1989.

Vol verwachting vertrokken 29 deelnemers, verdeeld over 6 auto's om kwart over acht vanaf de Ketelvink. Vol verwachting, omdat een bezoek aan het Naardermeer, ons oudste en tevens een van de mooiste natuurgebieden, het hart van iedere natuurliefhebber sneller doet slaan. Nauwelijks waren we de Lekbrug bij Vianen gepasseerd of de lucht betrok en er viel een fikse bui. Gelukkig zou dit de laatste bui van deze zaterdag blijken te zijn en konden we die dag genieten van een droge heldere en later zelfs zonnige dag. Bij het Naardermeer aangekomen, werden we ontvangen door onze gids, een medewerker van Natuurmonumenten. We stapten in de excursieschuit en staken van wal. Eerst ging het door een brede sloot en later over een grote plas. Het viel op dat het water glashelder was. We zagen als het ware de heldergroene bladeren van de gele plomp naar het wateroppervlak omhoog groeien. Langs de oevers groeide een rijke moerasvegetatie, die zo vroeg in het seizoen nog lang niet volop ontwikkeld was. We zagen o.a. pluim- en oeverzegge, melkpepe en veenpluis. De dotterbloemen waren al over hun hoogtepunt heen. Gerard van Ruiten ontdekte een reebok die zich rustig liet bekijken terwijl hij in het lage riet lag te rusten. Reigers vlogen af en aan en op de plas zagen we veel futen en meerkoeten. Eenmaal werd er een purperreiger waargenomen. Slierten aalscholvers vlogen af en aan terwijl de bruine kiekendief in zijn typische schommelvucht over het riet zeilde.

Enkele zomertalingen kwamen vlak voor de boot langsvliegen en iedereen kon deze mooie eendjes bewonderen terwijl ze nog een keer een wijde bocht om ons heen beschreven. Inmiddels hadden we de nodige rietzangers en rietgorzen met ogen en oren waargenomen en naderden we de aalscholverkolonie. Duidelijk was dit te merken aan de scherpe geur en het lawaai, dat klonk als een zwembad vol joelende kinderen.

Door een met dicht elzenbos omzoomde sloot bereikten we een aanlegsteigertje. Hier stapten wij uit en via een met riet en takken afgeschermd gang kwamen we in een schuilhut. Een indrukwekkend schouwspel ontvouwde zich voor onze ogen door de kijkspleten. We stonden letterlijk oog in oog met de aalscholvers. We hoorden de nog jonge kuikens piepen. Af en toe verscheen er een reptielachtig kopje van onder het koesterende gevederte van een van de ouders. Leuk om te zien, maar wat zijn het een lelijkerds. Goed was te zien hoe deze vogels met hun scherpe uitwerpselen hun nestbomen letterlijk doodschijten. Op den duur ontstaat er een grote open plek met hier en daar een naargeestige, witgekalkte boomstomp. Vanuit de hut zagen we behalve de alom tegenwoordige aalscholvers nog kiekendieven, bergeenden en een tapuit.

Slechts node verlieten wij deze prachtige waarnemingspost, om na inscheping weer via een andere route terug te varen. Onze gids vertelde ons van het plan om een bufferzone rond het meer te creëren, zodat de waterhuishouding van het Naardermeer verbeterd kon worden. Men is al bezig gronden aan te kopen, maar het plan kan slechts uitgevoerd worden als alle terreinen in de geplande bufferzone door de Vereniging zijn aangekocht. Door alle ontwikkelingen in het laatste "open" stuk tussen Amsterdam en Het Gooi dreigt het Naardermeer steeds meer een benauwde veste tussen spoorlijnen, snelwegen en woonwijken te worden. Een ruime bufferzone is tevens dringend gewenst om te voorkomen dat het meer geïsoleerd komt te liggen en zo aan betekenis en waarde zal inboeten.

Toch zorgt ook de natuur binnen het reservaat voor veranderingen, die niet zo positief zijn. Zo is het te betreuren dat er dit jaar voor het eerst geen lepelaars meer in het reservaat broeden. Voorheen herbergde het Naardermeer ieder jaar vele tientallen broedparen van deze bijzondere vogels. Helaas hebben vossen een eind gemaakt aan het voorkomen van de lepelaars. Op de vlucht voor deze roofdieren zijn zij nu neergestreken in de Flevopolders, waar zij hopelijk ongestoord hun jongen kunnen grootbrengen. Overigens is er dit jaar nog een kolonie lepelaars ernstig door vossen verstoord en wel de kolonie in het Zwanenwater in Noord Holland. Slechts een tiental jongen die al konden vliegen overleefden de slachting. Het ziet er naar uit dat de beheerders van deze gebieden zullen moeten kiezen tussen de vossen en de lepelaars, omdat een samenleven van deze soorten in één gebied niet goed mogelijk blijkt te zijn.

Hoewel we dus de lepelaars moesten missen, hoorden en zagen we wel een grote karekiet. Ook deze vogel, de grootste van onze rietzangers, is de laatste jaren een

zeldzaamheid geworden. Niet duidelijk echter is de oorzaak van deze achteruitgang. Deze vogels hebben hoog, overjarig riet nodig om in te broeden. In gebieden waar het riet jaarlijks gemaaid wordt, kunnen zij niet gedijen, maar ook de toegenomen waterrecreatie en/of droogte in de overwinteringsgebieden in Afrika kunnen deze soort op de rode lijst gebracht hebben.

Ondertussen voeren wij rustig verder onder het gezang van fitissen, tjiftjafs, rietgorzen, rietzangers, kleine karekieten, zwartkopjes, tuinfluiters en vinken, al naar gelang we rietvelden of moerasbossen passeerden. Op het open water kwamen de truien en jassen wel van pas. Om een uur of één zetten we weer voet aan wal en vertrokken we met onze autokaravaan naar de Tienhovense Plassen, ten noordoosten van Utrecht. Hier aangekomen waren we allemaal zo toe aan een "kop koffie met" dat we het plaatselijke café bestormden. Na geruime tijd ons gelaafd te hebben aan koffie en allerlei andere versterkende middelen, verlieten wij, dankbaar nagestaard door de etablissementhouder, de gelagkamer voor een wandeling door het gebied.

Halverwege passeerden we een wipwatermolen met draaiende wieken die extra opgesierd vanwege de nationale molendag ons tot een bezoek uitnodigde. Van de vele vogels die wij zagen wil ik nog de visdiefjes, zwarte sterns en boomvalk noemen. Ook zagen wij nog een wijfjes krooneend, maar het vermoeden was toch wel heel sterk dat het hier om een tam exemplaar ging, want vlak erbij zwom een andere exoot nl. een Siberische sikkeltaling (*Anas falcata*). Inmiddels werd het echt tijd om weer op Culemborg aan te gaan en moe maar voldaan konden wij na thuiskomst terugzien op een geslaagde dag in de natuur.

Lijst van waargenomen vogels:

fuut	oeverloper	snor
aalscholver	tureluur	rietzanger
blauwe reiger	kluut	kleine karekiet
purperreiger	kokmeeuw	grote karekiet
knobbelzwaan	visdiefje	tuinfluiter
grauwe gans	zwarte stern	zwartkopje
wilde eend	houtduif	fitis
zomertaling	turkse tortel	tjiftjaf
krooneend (tamme vogel)	koekoek	tapuit
sikkeltaling (tamme vogel)	gierzwaluw	roodborst
slobeend	oeverzwaluw	merel
bergeend	boerenzwaluw	zanglijster
buizerd	huiszwaluw	matkop
havik	witte kwikstaart	koolmees
bruine kiekendief	spreeuw	pimpelmees
boomvalk	ekater	boomkruiper
torenvalk	kauw	huismus
meerkoe	zwarte kraai	vink
scholekater	roek	putter
kievit	winterkoninkje	rietgors
grutto		

totaal 61 soorten.

L. v.d. Kooij

boomkruiper

algemene maandelijkse vergadering 19 juni 1989.

Aanwezig: Wim Kievit, Leo v.d. Kooij, Kars Veling, Henkjan Kievit, Arjan v.d. Veen,
Hans Kortekaas, Marcel v.d. Tol en Ria van Veen.

Afwezig met kennisgeving: Joop Bezuyen, Breun Jansen, Gerard van Ruiten.

Agenda: 1) ingekomen stukken
2) uitgaande post
3) aktielijst
4) jubileum 1990
5) tuin
6) werkgroepen
7) excursieprogramma
8) rondvraag

1) ingekomen stukken:

- * brief d.d. 09.06.89 van mevrouw A. van Everdingen uit Deil omtrent vogelwaarnemingen omgeving Deil.
- * brief Recreatiegebied Linge met uitnodiging bijwonen overlegvergadering van het Recreatieschap op 29 juni a.s. te Kerk-Avezaath. (hiervan wordt geen gebruik gemaakt).
- * circulaire Vlinderstichting te Wageningen over actie "Fietsen voor Vlinders" op 3 juli 1989. (De N.V.W.C. zal haar medewerking verlenen en de Ketelvink zal start, resp. controlepost vormen)
- * brief Provincie Gelderland over voorontwerp beleidsplan.
- * bericht van Vogelbescherming met betrekking tot stand van zaken "Aktie stop de jacht" op 11 vogelsoorten.
- * bericht Gelderse Milieufederatie over voorontwerp beleidsplan (Henkjan en Kars zullen hierop reageren).
- * brief van Breun Jansen d.d. 14.06.89 aan de Algemene Vergadering. (In verband met persoonlijke redenen staakt Breun alle activiteiten voor de N.V.W.C. met uitzondering van de Hak-al. Wim Kievit bespreekt e.e.a.)
- * brief van Gerard van Ruiten d.d. 19.06.89 aan de Algemene Vergadering. (In verband met een aantal minder positieve ervaringen en om persoonlijke redenen, stopt Gerard met 7 van zijn 11 taken resp. activiteiten binnen de N.V.W.C., t.w.: lid kantinecommissie - sleuteladres - bezorger konvo's en Hak-al's - coördinator vogelwaarnemingen - excursieleider - lid jubileumcommissie 15 jaar N.V.W.C. - medewerker c.q. coördinator vogelcursus. Wim bespreekt e.e.a.)

2) uitgaande post:

- * brief van mei 1989 aan Staatsbosbeheer i.v.m. annulering Hemelvaartskamp Dijkgatbos.

3) aktielijst:

Deze lijst wordt tijdens de vergadering gemaakt. Volgende akties gewenst:

- * Marcel - kastenbenaming.
- * Kars - vitrine Triosingel.
- * Nel v.d. Kooij - verslag excursie Naardermeer mei 1989.

4) jubileum 1990:

Daar Gerard van Ruiten geen verdere medewerking verleent bij samenstelling jubileum 1990-programma, zullen Henkjan en Hans gaan meewerken. Volgende bijeenkomst jubileumcomité gepland voor 12 juli a.s.

5) tuin:

Regelmaat onderhoud tuin loopt terug. Op 1 juli a.s., eerste zaterdag van de maand juli, wordt er weer gewerkt in de tuin.

6) werkgroepen:

a) vogelwerkgroep:

Broedvogelinventarisatie bijna afgerond, zij het met moeite. Coördinator Marcel vertrekt per 1 juli 1989 naar Middelburg voor zes maanden in verband met aanvaarden baan bij Rijkswaterstaat. Hij blijft echter zoveel mogelijk medewerking aan dit projekt en andere activiteiten op het vogelgebied verlenen.

b) zoogdierenwerkgroep:

Muizenonderzoek gepland voor 15 juli, 19 augustus en 9 september a.s. Tevens wordt het reawild in De Regulieren regelmatig geteld door met name Gerard en Breun.

c) plantenwerkgroep:

Deze werkgroep heeft een excursie gehouden bij Nijmegen, waarvan het verslag is gepubliceerd in de Hak-al van juni 1989.

d) jeugdwerkgroep:

Voor de "oudere" jeugd staat nog een planteninventarisatie in de Regulieren op het programma. Voor de "jongere" jeugd is er een zeer leuke avond geweest met als onderwerp "slootfauna". Voorstel om met beide groepen een tentenkamp te organiseren op 1 juli a.s.

e) nestkastenwerkgroep:

Inmiddels zijn 10 jonge torenvalken geringd, 10 andere worden binnenkort geringd. Prikbord aangeschaft voor mededelingen vóór en van deze werkgroep. Er wordt kontakt gelegd met de Gemeente Culemborg in verband met jubileum 1990. Twintig munitiekisten zijn toegezegd. De ruimte op het plateau in de Ketelvink voor deze werkgroep is door de leden opgeruimd.

7) excursieprogramma:

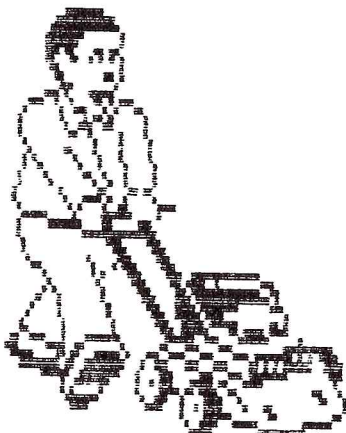
Het excursieprogramma wordt tijdens de algemene maandelijkse vergadering van 21 augustus a.s. samengesteld.

8) rondvraag:

Leo - tijdschriften meegenomen voor N.V.W.C.-bibliotheek.

- Floraliatentoonstelling gepland voor 27 september a.s. 's middags. Medewerking gevraagd voor bemanning van stand. Ria + Hans zeggen eventuele medewerking toe.
- kampenquête: Henkjan, Kars en Nico Middelkoop zijn hier mee bezig.

Onder het genot van lichtalcoholische dranken wordt de vergadering rond 21.30 uur gesloten.

Marcel van der Tol
(met aanvullingen van
Gerard van Ruiten)

VOGEL - WAARNEMINGEN

Hier de ingeleverde waarnemingen van de afgelopen maanden, allen dank voor de medewerking. Een belangrijk aantal werd voor het eerst van het seizoen gezien; deze heb ik met een [*] achter de soortnaam gemerkt.
Nog even een mededeling: kaartjes kunnen in het vervolg bij ondergetekende ingeleverd worden, adres is: Hans Kortekaas, Bakelbos 44.

- purperreiger - 16.07.89; 1 ex. Rijksstraatweg t.h.v. Zeedijk, richting Beusichem (G.v.R.)
- buizerd - 02.07.89 + juni-aug. 10 exx. De Woerd Beesdse Veld, Regulieren 4 ad. + 2 juv. (G.v.R.)
- boomvalk [*] - 29.04.89; 2 exx. Weidsteeg - Beus. Waard (M.v.d.T.)
- 16.05.89; 1 ex. O.V.B. (M.v.d.T.)
- 17.05.89; 1 ex. Hennisdijk (M.v.d.T.)
- 20.05.89; 1 ex. Diefdijk Gem. Culemborg (M.v.d.T.)
- 05.05.89; 1 ex. Beus. Waard (M.v.d.T.)
- 04.09.89; 1 ex. Driestad (L.v.d.K.)
- 15.05.89; 1 ex. O.V.B. (J.v.A.)
- zwarte wouw - 16.05.89; 1 ex. Weidsteeg (M.v.d.T.)
- torenvalk - hele seizoen; 8 exx., 4 juv, 4 ad. Regulieren (G.v.R.)
- sperwer - 01.05.89; 1 ex. Regulieren (M.v.d.T.)
- smelleken - 05.05.89; 1 ex. Beus. Waard (M.v.d.T.)
- bosuil - hele seizoen; meerdere exx. Beus. Dijk/Plantage (H.K.)
- steenuil - 01.06.89; 1 ex. Weth. Schoutenweg/oprit A2 (B.J.)
- hele seizoen; 3 exx. Beus. Dijk, mog. ad. + juv. (H.K.)
- regenwulp - 19.04.89; 4 exx. De Meent (M.v.d.T.)
- 29.05.89; 7 exx. Verdijkstraat (G.v.R., C.v.R., B.J.)
- 07.05.89; 1 ex. De Meent (M.v.d.T.)
- patrijs - 26.06.89; 14 exx, 2 ad., 12 juv. Parallelweg Oost, overstekend t.h.v. viadukt (B.J., G.v.R.)
- tortelduif [*] - 14.05.89; 1 ex. Tichelterrein (M.v.d.T.)
- 14.05.89; 2 exx. Pont Beusichem, r. ZW (M.v.d.T.)
- 17.05.89; 1 ex. Rijksstraatweg, r. W (M.v.d.T.)
- koekoek [*] - 22.04.89; 1 ex. De Meent (M.v.d.T.)
- oeverzwaluw [*] - 28.04.89; enkele exx. Beus. Broeksteeg (M.v.d.T.)

<u>gierzwaluw</u> [*]	- 27.04.89; 1 ex. De Waay (M.v.d.T.)
<u>huiszwaluw</u> [*]	- 27.04.89; 2 exx. De Waay (M.v.d.T.)
<u>boompieper</u> [*]	- 27.04.89; 1 ex. bij de Bradaal (M.v.d.T.)
<u>sprinkhaanrietzanger</u> [*]	- 28.04.89; 1 ex. Platte Weg (M.v.d.T.)
<u>kleine karekiet</u>	- 01.05.89; 1 ex. Regulieren/Rijksstraatweg (M.v.d.T.) - 15.05.89; 1 ex. O.V.B. (J.v.A.)
<u>bosrietzanger</u> [*]	- 09.05.89; 2 exx. Platte Weg (M.v.d.T.)
<u>rietzanger</u>	- 29.04.89; 1 ex. Beus. Waard (M.v.d.T.)
<u>spotvogel</u> [*]	- 06.05.89; 1 ex. Eendekooi Prijsseweg (M.v.d.T.)
<u>grasmus</u> [*]	- 20.04.89; 1 ex. Zeedijk, spoorwegovergang (M.v.d.T.)
<u>grauwe vliegenvanger</u> [*]	- 09.05.89; 1 ex. Plantage (M.v.d.T.)
<u>bonte vliegenvanger</u> [*]	- 29.04.89; 1 ex. Reg. Zeedijk (W.-Europese vorm) (M.v.d.T.) - 09.05.89; 2 exx. Zwarte Kade (N.-Europese vorm) (M.v.d.T.)
<u>tapuit</u>	- 09.05.89; 8 exx. Beesdsesweg (M.v.d.T.) - 09.05.89; 1 ex. Beus. Broeksteeg (M.v.d.T.)
<u>gekraagde roodstaart</u> [*]	- 27.04.89; 1 ex. Schoonrewoerd (M.v.d.T.)
<u>blauwborst</u>	- 27.04.89; 1 ex. Reg. Platte Weg (M.v.d.T.)
<u>wielewaal</u> [*]	- 09.05.89; 2 exx. Zeedijk/Beesdsesweg (M.v.d.T.)
<u>paapje</u>	- 15.05.89; 1 ex. Oude Waag O.V.B. (J.v.A.) - 09.05.89; 1 ex. Beus. Broeksteeg (M.v.d.T.)

De initialen van de waarnemers staan voor:

G.v.R. = Gerard van Ruiten
M.v.d.T. = Marcel van der Tol
L.v.d.K. = Leo van der Kooij
J.v.A. = Job van Amerom

B.J. = Braun Jansen
C.v.R. = Coby van Ruiten
H.K. = Hans Kortekaas

Hans Kortekaas.

Wielewaal

algemene maandelijkse vergadering 21 augustus 1989.

Aanwezig: Wim Kievit, Joop Bezuyen, Kars Veling, Arjan v.d. Veen, Gerrit Salzherr, Gerry Monfils, Ria van Veen, Adrie Kievit, Henkjan Kievit, Mevr. Simons, Mevr. de Wit, Breun Jansen, Hans Kortekaas, Frans Waroux, Gerard v. Ruiten.

Afwèzig met kennisgeving: Henk Vennix, Monique van Beers, Leo v.d. Kooij, Jan Rietvink.

Agenda:

1) ingekomen stukken	7) overname activiteiten
2) uitgaande post	8) Redichemse Waard
3) werkgroepen	9) aanzet milieu-educatie Culemborg
4) jubileum	10) excursieprogramma
5) tuin	11) rondvraag
6) kamp	

1) ingekomen stukken:

- * Argus juli 1989.
- * brief Gemeentewerken over Britse Conservation Awards met financiële steun van Ford Nederland B.V.
- * brief Marcel v.d. Tol met aantekeningen voor Vogelwerkgroep.
- * brief Stichting Zomerfeesten met financiële bijdrage van f 900,--.

2) uitgaande post:

geen.

3) werkgroepen:

a) plantenwerkgroep:

Voor bermenonderzoek nog drie inventarisaties gewenst. Deze zullen nog gepland worden. In oktober paddestoelenexcursie vastgesteld.

b) zoogdierenwerkgroep:

Muizenonderzoek van juli en augustus weinig succesvol. Op 9 september a.s. volgt het derde onderzoek.
Reewildtellingen in de Regulieren verlopen goed.

c) knotwerkgroep:

Beheersplan wordt vastgesteld in overleg met Hr. Bressers, Hoofd Plantsoenendienst. In septembervergadering volgt nader bericht van deze werkgroep.

d) nestkastenwerkgroep:

Munitiekisten binnen, worden binnenkort bewerkt tot functionele kasten. Het ligt in de bedoeling enkele gierzwaluwpannen aan te bieden aan de Gemeente Culemborg, waarbij er vanuit gegaan wordt dat Gemeente tot aanschaf en toepassing zal overgaan.

e) jeugdwerkgroep:

Jeugdprogramma seizoen 1989/1990 wordt in september samengesteld.

f) vogelwerkgroep:

* Nationale vogeltrekdag 8 oktober 1989 06.30 uur tot 18.30 uur.

Ik heb 3 personen definitief opgegeven voor één telpost. Deze personen zijn: ondergetekende, Kars en Henkjan. Nog minstens 1 persoon is nodig die zorg draagt voor de communicatie tussen de nog toe te wijzen telpost en de portofoon-verbindingspost (voor het doorgeven van de telresultaten iedere twee uur). Verder zal ik enkele "reservetellers" benaderen (b.v. Paul, Jandirk en Felix). Overigens is deze teldag niet alleen bedoeld voor ervaren trektellers. Ook "gewone" vogelaars zijn uitgenodigd.

Wij zijn door de Vogelwacht Utrecht benaderd om de komende jaren broedvogeltellingen in de Atlasblokken 39-21 en 39-22 uit te voeren. Overleg binnen de vogelwerkgroep volgt.

De broedvogeltellingen zijn afgerond. Van een aantal deelnemers moeten de ingevulde formulieren nog binnenkomen (Kars, Henkjan, Berry). De bedoeling is om in september een informele bijeenkomst te beleggen om na te praten en afspraken te maken om de inmiddels ingevulde telformulieren verder uit te werken. Alle deelnemers zijn uitgenodigd.

De simultaan vogeltrektellingen zijn weer begonnen. De data voor dit najaar zijn: 19-08 (reeds geweest), 02-09, 16-09, 30-09, 14-10, 28-10, 11-11, 25-11.

Mijn telefoonnummers in Middelburg zijn: 01180 - 11851 (kantoor); - 27135 (pension)

Marcel v.d. Tol.

4) jubileum:

Op 12 juli jl. hebben Hans Kortekaas en Leo v.d. Kooij vergadert over het voorlopig activiteitenprogramma. Daar e.e.a. nog uitgewerkt dient te worden, volgt nadere informatie over het definitieve programma in het kader van het 15-jarig bestaan van de N.V.W.C.

5) tuin:

De tuin wordt regelmatig bijgehouden. De eerste zaterdag van elke maand is de vaste tuinochtend. Iedereen die mee wil helpen is welkom vanaf 09.00 uur.

6) najaarskamp:

Van 8 - 10 september a.s. zal het najaarskamp plaatsvinden in en rond de "Zwarte Schuur" te Bladel. Tot op heden hebben zich zo'n 10 enthousiastelingen opgegeven.

7) overname activiteiten Gerard en Breun:

Door het staken van een aantal activiteiten door Gerard en Breun (zie verslag vergadering juni 1989) dienen deze taken door andere leden overgenomen te worden.

- * inkoop drank en keukenbenodigdheden naar Fam. Lucas?
- * kas en financiële middelen gaan naar Joop Bezuyen, resp. Fam. Lucas.
- * coördinatie vogelwaarnemingen gaat naar Hans Kortekaas.
- * sleuteladres: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, tel.: 20349.
- * bezorging konvo en Hak-al wordt overgenomen door Joop Bezuyen.
- * kantinezaak wordt overgenomen door Arjan v.d. Veen en door een nader te bepalen persoon.
- * uitgave konvo's: wordt nader uitgezocht. Oplossing volgt hopelijk spoedig. Kars neemt contact op met Jacobs Repro Service.

8) Redichemse Waard:

Gemeente heeft een jurist en tevens ex-N.V.W.C.-lid, Hans Hasebos, aangesteld om beleidsplan op te stellen met betrekking tot Redichemse Waard.

Planteninventarisatie door Heidemij. heeft plaatsgevonden op noordelijke landtong. Inventarisatie echter niet volledig. Kars en Henkjan zullen eind augustus samen met dhr. Hazenbosch deze uiterwaard bezoeken. In septembervergadering volgt verslag hiervan.

9) aanzet milieu-educatie Culemborg:

Stagiaire aangenomen door Gemeente Culemborg om milieu-educatie door te lichten. Rapport is inmiddels gemaakt. Voor wat betreft verslaggeving over N.V.W.C. worden onze activiteiten niet geheel compleet vermeld. Kars houdt ons nader op de hoogte.

10) excursieprogramma:

Zie op de gebruikelijke plaats in de Hak-al.

11) rondvraag:

Kars - 2 vitrines bij Gemeentewerken worden door de N.V.W.C. ingericht als een
---- soort permanente tentoonstelling.
- monitoring dagvlinderinventarisaties in Regulieren gedurende 10 jaar!
Henkjan en Kars nemen deel.

Henkjan - wanneer wordt platform in de Ketelvink voor benodigdheden geschoond? Hier-
----- voor wordt afspraak gemaakt.

Gerard van Ruiten.

Sir Peter Scott overleden.

Op 29 augustus 1989 overleed op 79-jarige leeftijd, Sir Peter Scott een van de belangrijkste natuurbeschermers van deze eeuw.

Geboren uit de poolvorser Sir Robert Scott en de beeldhouwster P. Scott, groeide hij op in een wereld, waar de natuur en het vastleggen ervan centraal stonden.

Zijn voorkeur voor wilde ganzen en zwanen is terug te vinden in zijn boeken, tekeningen en schilderijen. Naast het schrijven en vastleggen ging zijn belangstelling vooral uit naar de natuurbescherming zelf.

In het kader van de natuurbescherming in Engeland richtte hij in 1946 "the Wildfowl Trust" op, een organisatie voor watervogelbeheer. Deze organisatie bezit een aantal reservaten in Engeland, met als doelstelling: research, conservering, educatie en recreatie.

Grote voorlichtingsgebouwen, voornamelijk bestaand uit glas, omringd door vele vijvers en grote velden omgeven met wandelpaden, geven de mens een optimale gelegenheid tot observatie van de meest uiteenlopende watervogels, die er de zomer en/of de winter doorbrengen. Een bezetting van vele duizenden vogels verdeeld over 150 - 180 soorten is geen zeldzaamheid.

In een van de reservaten: Slimbridge even boven Bristol (E), heb ik Sir Peter Scott zelf ontmoet. Een boeiend man, een natuurmens in hart en nieren. Raakte niet uitgepraat over "zijn" ganzen, eenden en zwanen. Vertelde op rustige toon over de vele verschillende vogels die er overwinterden, maar gaf fel op, over de nalatigheden op natuurgebied in de landen waar de vogels broedden.

Hoopte nog lang door te gaan, ook internationaal, o.a. door het werk van het World Wildlife Fund, waarvoor hij een van de grondleggers was.

Helaas, Sir Peter Scott is niet meer. Laten wij doorgaan op zijn weg, opdat zijn inzet niet voor niets is geweest.

Gerrie Monfils.

REDICHEMSE WAARD ONDER DE LOUPE.

Al tientallen jaren wordt er over de inrichting en het beheer van de Redichemse Waard verschillend gedacht door de Gemeente, de eigenaar van het gebied en de plaatselijke milieugroepen. Het bleek dat de Gemeente zelf ook totaal geen overzicht meer had van wat er zich allemaal juridisch had afgespeeld en hoe het nu verder moest met de inrichting en het beheer van dit gebied. Om hierover duidelijkheid te krijgen werd Hans Hazebosch tijdelijk aangesteld bij de afdeling milieu. Zijn taak was om alle zaken op een rijtje te krijgen en om aanbevelingen te doen hoe nu verder om te gaan met het gebied. Hij nam contact op met de meest betrokkenen en kwam ook bij de N.V.W.C. terecht voor informatie over de botanische en faunistische waarde.

De Redichemse waard is een zandafgraving van grote oppervlakte en diepte (> 40 meter). Door de afgraving is een groot deel van het rivierduincomplex verdwenen. Dit rivierduin is een hoger gelegen zanddek waarop in de loop der jaren een heel speciale en gevarieerde flora is ontstaan. Deze rivierduinflora is kenmerkend voor warme, droge tot matig droge, tamelijk voedselrijke kalkgronden (Westhoff 1971). Deze omstandigheden komen in Nederland alleen in Zuid-Limburg voor en in onze stroomdal-graslanden. Het is een zeer kruidenrijke vegetatie met soorten als Veldsalie, Echt walstro, Kruisdistel, Sikkelklaver, Blauwe kweek en Heksenmelk.

De afgraving zelf was met name in de zestiger jaren een zeer goed vogelgebied. Eidereenden, zwarte zeeëenden en allerlei duikers en futen werden er regelmatig waargenomen. De laatste jaren is de Redichemse waard belangrijk geworden als overnachtingsplaats voor overwinterende ganzen. Ook komen er nog steeds zo'n 10.000 meeuwen slapen.

De waarde voor deze vogels zal waarschijnlijk nogal achteruit gaan aangezien Rijkswaterstaat eist dat het oppervlakte aaneengesloten open water aanzienlijk wordt verkleind. Dit betekent waarschijnlijk dat er een schiereiland in de plas zal worden aangelegd. Deze ontwikkelingen geven wel de mogelijkheid om een waardevol natuurgebied te laten ontstaan in de Redichemse waard. Langs de randen van het schiereiland zouden rietkragen kunnen worden geprojecteerd, en de waarde voor eenden hoeft door het schiereiland niet te worden aangetast.

De botanische waarde van de landtong ten noorden van de afgraving is, na een onderzoek door de Heidemij., vrij laag genoemd. Op deze landtong echter vinden we nog heel wat terug van de eens zo rijke rivierduinvegetatie. De mogelijkheden voor deze strook grond zijn bijzonder groot. Dit is dan ook de reden dat er een brief is verzonden naar de Gemeente (zie hierna) om aan te dringen op een beschermde status voor de landtong.

Het is een zeer goede zaak dat de Gemeente zich serieus gaat bezighouden met de Redichemse waard en we willen er op aandringen dat bij de verdere planning voor dit gebied regelmatig met de N.V.W.C. contact wordt opgenomen. Het is zonde dat alle kennis die in de loop der jaren is verzameld niet wordt gebruikt.

Echt Walstro

Culemborg, 22-08-1989

Aan: Dienst Gemeentewerken, Afdeling Milieu,
t.a.v. Hans Hazebosch,
Triosingel 34,
4101 XC Culemborg.

Betreft: Planten-inventarisatie Redichemse waard.

Geachte Hans Hazebosch,

Graag zou ik hierbij willen reageren op de gegevens betreffende de vegetatie op de noordelijke landtong van de Redichemse waard, doorgegeven door Heidemij. Adviesburo in een brief gedateerd 31-07-1989.

De gegevens zijn zeer globaal doordat er een gering aantal vegetatietypen is onderscheiden. In deze beschrijving ontbreekt het type dat meet name op het middendeel van de noordelijke landtong (zie bijgevoegd kaartje) goed is ontwikkeld en dat een overblijfsel is van de stroomdalflora die een aantal jaren geleden de gehele landtong begroeide.

Kenmerkende soorten zijn Kruisdistel (*Eryngium campestre*) en Handjesgras (*Cynodon dactylon*), die plaatselijk dominant zijn, Echt walstro (*Galium verum*), Sikkkelklaver (*Medicago sativa falcata*) en Kattedoorn (*Ononis spinosa*). Ook op de aangrenzende delen van de landtong, in de gehele Redichemse waard, vinden we nog vertegenwoordigers van de stroomdalflora, maar zeer verspreid en in lage dichtheden.

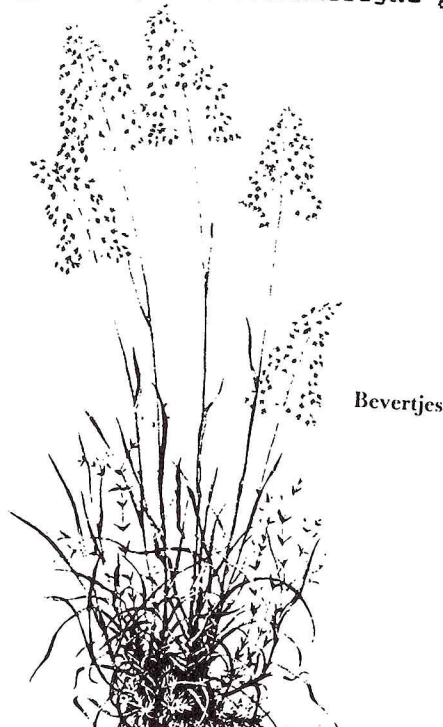
De stroomdalflora is de laatste tientallen jaren in het gehele riviereengebied sterk achteruit gegaan door een intensivering van het beheer. Bij een goed beheer van de landtong in de Redichemse waard bestaan zeker mogelijkheden om deze stroomdalflora weer terug te krijgen. Het is potentieel een waardevol gebied doordat van de meeste soorten nog exemplaren aanwezig zijn die zich weer op aangrenzende delen kunnen vestigen.

Van de Veldsalie (*Salvia pratensis*), die vroeger ook in de Redichemse waard voorkwam, zijn me van de laatste jaren geen waarnemingen bekend. De Bevertjes of Trilgras (*Briza media*) komt nog wel steeds voor (zie ook brief Heidemij.), evenals de Weidegeelster (*Gagea pratensis*), een zeldzame plant. Voor de lokaties van deze soorten zie de bijgevoegde kaart.

De Natuur- en Vogelwacht Culemborg zou met het oog op bovenstaande gegevens dan ook aan willen dringen op een beschermde status voor de noordelijke landtong van de Redichemse waard.

Hopende je voldoende te hebben ingelicht, met vriendelijke groet,

Kars Veling.

plantenkamp Ten Vorsel, 8 t/m 10 september 1989.

In de loop van 8 september druppelden N.V.W.C.-ers uit alle windstreken binnen op het kampterrein op landgoed Ten Vorsel. Gelegen in de buurt van Bladel en Reusel, hetgeen een minder onsmakelijk dorp schijnt te zijn dan de naam doet vermoeden, zouden we hier onze tenten annex campers opslaan. Per trein, fiets, auto of bus waren de meeste mensen rond een uur of 10 wel gearriveerd en bleken we met zo'n 18 personen en 4 kinderen te zijn.

De blokhut die we tot onze beschikking hadden was werkelijk idyllisch. Uitsluitend verlicht door kaarsen (er was geen elektriciteit), water uit de pomp en bedden in de vorm van een doodskist met een lengte van krap 1.90 mtr. Enkelen lieten zich gezien hun lengte niet kisten en sliepen dus op een smalle bank.

De nacht was jong en warm en gezeten rond een gaslamp werd iedereen weer snel bijgepraat. Werd er vroeger nog geïnformeerd naar de studie, tegenwoordig doen de ergste carriëreverhalen de ronde, waarvan ik dan ook verder maar geen melding zal maken in dit verslag. Toen echter de bosuilen begonnen te roepen en de kurken uit de flessen plopten hield iedereen eendrachtig z'n mok bij en zakten de oogleden al snel naar slaapnivo.

De volgende ochtend bleek de idylle van de blokhut toch ook z'n harde kanten te hebben. De pomp kwam pas na veel gekreun en gesteun op gang en toen het water eindelijk stroomde werd dit gevolgd door gekreun en gesteun van de mensen die hierdoor ruw uit hun slaap waren gewekt. Door echter je hoofd even onder dezelfde pomp te houden, er was altijd wel iemand die hiervoor graag wilde zwengelen, en een kop sterke koffie te nuttigen was het gesteun snel over en iedereen was dan ook al fris en vol goede moed toen de fam. v.d. Vate arriveerde en we op excursie konden.

In dit fraaie Brabantse land hadden we een prachtig doel voor de ochtendexcursie, nl. de Cartierheide.

Begin september is de hei tenslotte op z'n mooist. Tenminste, dat denken we, we hebben de hei helaas nooit bereikt. Niet dat er ernstige ongelukken of iets dergelijks gebeurd zijn of dat onze konditie zo slap was, integendeel. Onderweg stuitten we echter op zoveel planten, paddestoelen, vogels en een enkele vlinder, dat we ogen en oren tekort kwamen.

Grondster, gladvingergras, vogelpootklaver, tonderzwam, eikhaas, zwarte specht, havik, goudhaantje en kleine vuurvlinder eisten zoveel van onze aandacht dat we tegen de geplande lunchtijd niet eens halverwege de heenreis waren en we dus maar weer richting blokhut keerden. Zelden zal een excursie die niet eens het excursiedoel bereikte toch zo succesvol geweest zijn.

Maar goed, de hei hadden we nog niet bereikt. Na weer zo'n fantastische kop sterke koffie spoedden we ons 's middags weer vol enthousiasme in de richting van landgoed "de Utrecht". Aangezien we dit maal met auto's gingen kon de hei ons eigenlijk niet meer ontglippen. Jammer dan.

Gezien een enkele pol struik- en dopheide moest er vroeger inderdaad een redelijk heideveld met vennen aanwezig geweest zijn. De vennen waren er nog, inclusief grote groepen kieviten, wilde eenden, wulpen en enkele wintertalingen en tureluurs, de hei is echter grotendeels vergrast. Dit nam echter niet weg dat er nog zeer leuke planten te zien waren. Met name de vondst van pollen kleine en ronde zonnedauw en de moeraswolfsklauw maakte de middag direkt al geslaagd. De diverse groene kikkers die we hebben bekeken waren nog zo klein dat het moeilijk was om daar een soortuitspraak over te doen maar 't heikikkertje hebben we zeker gezien, o.a. herkenbaar aan de lichte streep over de rug.

Toen er wat minder planten te zien waren konden we overschakelen op paddestoelen waarvan de geringde vlekplaat misschien wel de meest interessante was. Deze iele paddestoel staat midden in een plakkaat mest, maar alleen als die plak zelf weer in een schraal gebied ligt. Wel een zeer speciale voorkeur dus, vergelijkbaar met een leuk terrasje in een natuur- of stiltegebied, iets wat je ook niet vaak tegenkomt. Ook hier niet, dus voor ons, inmiddels welverdiende, ijsje moesten we richting Bladel.

Teruggekomen bij ons kampement dreef de geur van een overheerlijke macaroni je al tegemoet en het was dan ook niet verwonderlijk dat de pannen schoon leeg gegeten werden. Terugkijkend op deze zaterdag denk ik dat je kunt konkluderen dat een

plantenexcursie vrijwel zeker geslaagd is als je de hei maar weet te ontlopen.

's Avonds deden zich ongeveer dezelfde verschijnselen voor als de vorige avond alleen de bosuil liet zich niet zo luidruchtig horen. Daar hadden we gelukkig rekening mee gehouden, want toen de uil te lang op zich liet wachten nam één van de kinderen het krijzen maar voor z'n rekening. Onnodig te vermelden dat dit Tom L. was, net zo'n nachtbraker als z'n vader.

Desondanks stond iedereen toch ook zondagochtend weer redelijk fit naast z'n bed, bak of bank en konden we na het ontbijt aan onze laatste excursie beginnen.

De hei hadden we nu wel gezien dus stortten we ons op (en bijna in) één van de laatste stukjes ongekanaliseerde beek in de buurt van onze kampplaats. Na een korte zwerftocht door het bos via allerlei paddestoelen, waaronder valse cantharel, slijmzwam en grote stinkzwam (klinkt allemaal niet zo fris, maar is zeer fraai om te zien), kwamen we redelijk spoedig bij de beek aan. Hier troffen we typerende soorten als melkeppe en veldrus. Na de vangst van een violette loopkever hielden we het zo'n beetje voor gezien en nadat iedereen droog over de beek was gekomen keerden we voor de laatste maal terug naar de blokhut.

Nadat tenten, slaapzakken, fotospullen, karren en kinderen weer waren ingepakt trok iedereen huiswaarts, terugkijkend op weer één zeer geslaagd kamp.

Henkjan Kievit.

soortenlijst

PLANTEN:

melde
paarse dovenetel
grote brandnetel
witte dovenetel
duizendknoop
fonteinkruid
biggekruid
struisgras
varkensgras
akkerviooltje
witte klaver
roze klaver
knopherik (wit)
gewone herik (geel)
duizendblad
herderstasje
tandzaad
st. janskruid
ridderzuring
avond koekoeksbloem
papagaaiekruid
hanepoot
hertshooi
klein hoefblad
smalle weegbree
scherm havikskruid
gewoon wilgeroosje
handbloem
vogelpootklaver
struikheide
dopheide
heidespurrie
grondster
gladvingergras (bloedgierst)
pitrus

tormentil
veenpluis
kleine zonnedaauw
ronde zonnedaauw
witte snavelbies
moeraswolfsklauw
bosviooltje
kruipend walstro
bastaard wederik
vingerhoedskruid
zandstruisgras
buntgras
haarmos
veldrus
mannetjes varen
brede stekelvaren
veenmos (sphagnum)
melkeppe

BOMEN EN STRUIKEN:

vuilboom
gagel
amerikaanse vogelkers
wegedoorn
zomereik
amerikaanse eik

eekhoorntje

heikikker

"groene" kikker

rups van: dennepijlstaart

rups van: "beervlinder"

carabus violaceus
(violette loopkever)

VOGELS:

staartmees
groene specht
zwarte specht
havik
sperwer
goudhaantje

PADDESTOELEN:

echte tonderzwam
eikhaas
roestvlekkenzwam
geringde vlekplaat
hertezwam
parelamoniet
slanke amoniet
gele russula
denne zwavelkopjes
valse cantharel
slijmzwam
geschubde fopzwam
grote stinkzwam
(duivelsei)
kastanje boleet
krulzoom

Adrie Kievit.

algemene maandelijkse vergadering 18 september 1989.

Aanwezig: Wim Kievit, Leo v.d. Kooij, Arjan v.d. Veen, Gerrie Monfils, Frans Waroux, Jan Rietvink, Joop Bezuyen, Kars Veling, Henkjan Kievit.

Afwezig met kennisgeving: Breun Jansen, Gerard van Ruiten, Hans Kortekaas.

In volgorde van de opgestelde agenda werden de volgende punten behandeld:

* INGEKOMEN:

diverse tijdschriften, w.o. Panda, orgaan Vogelwacht Utrecht, "De Kruisbek", Natuurbehoud, Vlindertijdschrift. Natuur + Milieu, De Levende Natuur, Gelderland Uiterwaarden, Vogels, Jaarverslag Landschapsbeheer Gelderland, div. persberichten Staatsbosbeheer, Catalogus Vogelbescherming, rekening Waterleidingbedrijf, Jubileumboek Gelders Landschap.

* UITGAAND:

brief aan de Gem. Culemborg m.b.t. de Redichemse Waard. Dit n.a.v. een bezoek aan deze Waard van een delegatie van de N.V.W.C. en de heer Mr. Hans Hazenbosch van de Gem. Culemborg.

* JUBILEUM:

Aktiviteiten m.b.t. het 15-jarig jubileum gaan gestalte krijgen. Er is een globaal programma opgesteld. P.R. zal door Frans Waroux worden verzorgd. Deze zal van de commissie steeds de juiste informatie ontvangen.

Eerstvolgende bijeenkomst 11 oktober, daarna steeds de 2e woensdag van elke maand. Er zal een enquête worden samengesteld voor het te organiseren Jubileumkamp. Bij de eerstvolgende maandelijkse vergadering zorgt Henkjan voor een concept.

Bij de Gem. Culemborg zal een projectsubsidie worden aangevraagd voor de te organiseren Jubileumaktiviteiten. Leo neemt eerst contact op en pleegt daarna overleg met Frans.

* TUIN:

Zaterdag 30 september wordt er gewerkt en daarna elke 1e zaterdag v.d. maand. Frans neemt contact op met stratenmaker voor herbestrating van de stoep.

* PLANTENKAMP:

Het laatstgehouden plantenkamp (zie verslag elders) is zeer succesvol geweest. Uitstekend weer, een rustieke omgeving en leuke waarnemingen.

* WINTERKAMP:

Het voorgestelde winterkamp op Texel gaat waarschijnlijk niet door omdat het kamphuis al eerder aan een ander gezelschap verhuurd was. Leo onderzoekt een alternatief in Zeeland.

* WERKGROEPEN:

Vogels - alles loopt goed. Verder geen bijzonderheden.

Planten - 7 oktober paddestoelenexcursie naar Zoelense Bos. Opgeven bij L. v.d. Kooij.

1e woensdag van oktober DETERMINEERAVOND m.n. over paddestoelen.

Padden - Het verslag over 1989 is in de maak. Belangrijke gegevens van G. Monfils moeten dit nog completeren. Wordt doorgegeven aan Harry v.d. Warenburg.

Knotten - In het seizoen 1989/1990 worden weer aktiviteiten opgestart. Er is een werkplan in de maak. Bovendien zullen in overleg met dhr. Bresser van de Gem. Culemborg vaste afspraken gemaakt worden.

Nestkasten - In de Hak-al zal t.z.t. een serie artikelen verschijnen over nestkasten en broedgelegenheid. Voor de jeugd worden timmeravonden georganiseerd. Uile- en valkekasten worden in eigen beheer gemaakt. Van dhr. Blommaart weer een hoeveelheid munitiekisten ontvangen. Hans Kortekaas gaat vertimmeren.

Op 3 oktober is er een afspraak met dhr Bresser over gierzwaluwnestkasten. Dit zal de eerste aktiviteit in het kader van het 15-jarig jubileum worden.

Jeugdgroep - Er is weer een jaarprogramma opgesteld. De begeleiding is rond, hoewel aanvulling altijd welkom is.

* EXCURSIEPROGRAMMA:

Zie op de gebruikelijke plaats in de Hak-al.

Van januari t/m mei zijn een 6-tal afspraken gemaakt over uiteenlopende onderwerpen. Onder meer Turkije; De Camarque; Wilde planten langs onze spoorlijnen; Uiterwaarden rondom Culemborg; Plan Ooievaar; Moerasgebieden; Zwerven door de Vijfheerenlanden.

* RONDVRAAG:

Leo v.d. Kooij - Monique van Beers gaat de Bieb doen. Wanneer gaat e.e.a. werken?
- Er liggen grote pijpen in de Regulieren. Wat is daarvan de bedoeling? Hier worden verbindingen mee gemaakt om de verschillende weilanden met elkaar te verbinden.

Gerrie Monfils - 16 maart 1990 VRIJ HOUDEN m.b.t. Jubileum.
- Algemene Ledenvergadering wordt gehouden op maandag 15 januari 1990.

Jan Rietvink - Voor rondbrengen van konvo's is een lijst gemaakt welke ook in de Ketelvink wordt opgehangen.

Wim Kievit - neemt contact op met de Fotoclub m.b.t. fotoborden op zolder.
- Neemt ook contact op met Mw. Lucas inzake het beheer van de keuken.

Frans Waroux.

definitieve data nestkastenwerkgroep.

Zonder nadere mededelingen wordt er in deze data niet meer geschoven.

zaterdag 30 september 1989	09.00 uur	- schoonmaken uilekasten
zaterdag 14 oktober 1989	09.00 uur	- schoonmaken uile- en valkekasten
zaterdag 21 oktober 1989	09.00 uur	- zagen en timmeren uile- en valkekasten
zaterdag 4 november 1989	09.00 uur	- zagen en timmeren uile- en valkekasten
maandag 13 november 1989	20.00 uur	- vergadering
zaterdag 25 november 1989	09.00 uur	- ophangen uilekasten
zaterdag 9 december 1989	09.00 uur	- ophangen valkekasten
maandag 8 januari 1990	20.00 uur	- vergadering
zaterdag 17 februari 1990	09.00 uur	- controle steenuilekasten
maandag 12 maart 1990	20.00 uur	- vergadering
zaterdag 7 april 1990	09.00 uur	- controle bos- en steenuilekasten
zaterdag 28 april 1990	09.00 uur	- controle bosuilekasten
zaterdag 12 mei 1990	09.00 uur	- controle bosuile- en torenvalkekasten
maandag 14 mei 1990	20.00 uur	- vergadering
zaterdag 2 juni 1990	09.00 uur	- controle torenvalkekasten
zaterdag 23 juni 1990	09.00 uur	- controle torenvalkekasten

Een controleschema stellen we op 8 januari op. Indien mogelijk graag voor die tijd opgeven wanneer je beslist niet kan.

Hartelijk dank voor jullie medewerking. Groetjes,

Arjan v.d. Veen.

plantenexcursie naar de zuidelijke Waal-oever bij Zaltbommel,
ten oosten van de spoorbrug Utrecht - Den Bosch
op zaterdag 23 september 1989.

We vertrokken om goed negen uur met 2 auto's naar Zaltbommel. Onderweg regende het, maar bij aankomst was het al droog en hebben we verder prima weer gehad. Wim Rubers stond al op ons te wachten.

We zijn een stuk onder langs de dijk gegaan en langs de rivier terug. De soortenlijst zegt verder genoeg. We genoten van bramen en tomaten die we tegen kwamen en waren rond één uur weer terug bij de Ketelvink. Het was een fijne excursie! Bedankt Wim Rubers voor de duidelijke uitleg.

Adrie Kievit.

Soortenlijst van gevonden planten, in volgorde van opschrijven tijdens de wandeling.

zandkool
cichorei
duizendblad
kroonkruid
boerenwormkruid
kleine klis
smeerwortel
witte dovenetel
2-jarig streepzaad
heksenmelk
klein streepzaad
teunisbloem
basterd klaver
wilde peen
reukloze kamille
gele honingklaver
bijvoet
akkerkers
hopklaver
heggewikke
scherpe boterbloem
kruipende boterbloem
knoopkruid
karwij varkenskervel
glad walstro
jacobskruid
vijfvingerkruid
bereklaauw
pastinaak
zwarte toorts
zwarte mosterd
herik
oosterse morgenster
madeliefje
robertskruid
japanse duizendknoop
wolfspoot
wilgeroosje
engelse alant
zilverschoon
wilde bertram
herfstleuwetand
oever stekelnoot

Wilde Cichorei

varkensgras
haagwinde
bitterzoet
liggende ganzerik
zeegroene melde
rode ganzevoet
zwart tandzaad
breukkruid
watermuur
moeras droogbloem
canadese fijnstraal
steenraket
rietgras
perzikkruid
korrelganzevoet
stippelganzevoet
leverkruid
late guldenroede
lancetbladige aster
nieuwe nederlandse aster
witte klaver
zwarte nachtschade
paardebloem
moerasandoorn
knopkruid
herderstasje
gewone wederik
vlasbekje
zomp vergeetmenietje
uitslaande melde
beekpunge
rivierhelmkruid
ridderzuring
kattestaart
smalbladig kruiskruid
avondkoekoeksbloem
watermunt
zwarte populier

Krulzuring

Ridderzuring

Verder zagen we veel overtrekkende putters, wat Argusvlinders, een klein geaderd witje, dagpauwoog een blauwtje en een grote libelle.

- 20 -
EXCURSIE-

PROGRAMMA

* * * INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" * * *

woensdag 4 oktober 1989

Natuur vraag en antwoord avond; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 7 oktober 1989

Traditionele paddestoelenexcursie naar het Zoelense Bos. Vertrek: 09.00 uur. Vooraf aanmelden bij Wim Kievit. Konvo volgt!

zondag 8 oktober 1989

Nationale vogeltrekdag van Haarlem tot Duitse grens!! Opgave bij Henkjan, tel.: 21425

maandag 9 oktober 1989

Vogel- en zoogdierenwerkgroep-vergadering; aanvang: 20.00 uur.

maandag 16 oktober 1989

Algemene maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

INLEVEREN KOPY UITERLIJK 22 NOVEMBER 1989

foto: Wim Kievit.

* * * momentopname excursie plantenkamp Ten Vorsel, 8-10 sept. 1989. * * *

vrijdag 27 oktober 1989

Dia-avond door en voor leden; aanvang: 20.00 uur. Max. 25 dia's per persoon!!

zaterdag 28 oktober 1989

Excursie Pier van IJmuiden. Konvo volgt!

woensdag 1 november 1989

Natuur vraag en antwoord avond; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 10 november 1989

Dia-avond door Tom Kompier; onderwerp: Vogels van Japan.

maandag 13 november 1989

Vogel- en zoogdierenwerkgroep-vergadering; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 18 november 1989

Vogelexcursie naar Hagestein per fiets. Vertrek: 09.00 uur. Terug: vóór 13.00 uur!

maandag 20 november 1989

Algemene maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

woensdag 22 november 1989

U I T E R S T E I N L E V E R D A T U M K O P Y H A K - A L D E C E M B E R

vrijdag 1 december 1989

Koekvergulden. Aanvang: 19.00 uur.

woensdag 6 december 1989

Natuur vraag en antwoord avond; aanvang: 20.00 uur.

maandag 11 december 1989

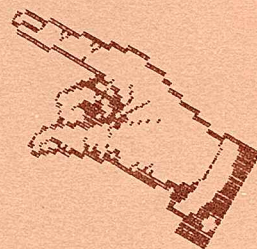
Vogel- en zoogdierenwerkgroep-vergadering; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 15 december 1989

Dia-avond over Noord Scandinavië en de Sovjet-Unie door Felix Schoenmaker en Jandirk Kievit.

maandag 18 december 1989

Algemene maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

108.37 A
H. Vennix
Bereklaauw 3
4102 KZ CULEMBORG